

KRUISWEG IN DE
HEEMTUIN

Goede Week

10 t/m 18 april 2022

Colofon:

Machteld Meij (schilderijen,
gedichten)

Wilma Helsper (gedichten)

Marjolein Pieks (gedichten)

Karin Kuiper (gedicht)

Trudy Thoonsen (gedicht)

Irene Hagemans (gedichten)

Hermen Kroesbergen (teksten)

Nico Schreurs (teksten)

Johanneke Kroesbergen-Kamps
(foto's en samenstelling)

Met dank aan:

Heemtuin Malden

Protestantse gemeente Heumen

Rooms-katholieke parochie

Malden

Henk Vinkers

Inhoud

Statie 1 Jezus wordt ter dood veroordeeld	4
Statie 2 Jezus neemt het kruis op zijn schouders	6
Statie 3 Jezus valt voor de eerste keer onder het kruis	8
Statie 4 Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder	10
Statie 5 Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen	12
Statie 6 Veronica droogt het gezicht van Jezus af	14
Statie 7 Jezus valt voor de tweede keer onder het kruis	16
Statie 8 Jezus troost de huilende vrouwen	18
Statie 9 Jezus valt voor de derde keer onder het kruis	20
Statie 10 Jezus wordt van zijn kleren beroofd	22
Statie 11 Jezus wordt aan het kruis genageld	24
Statie 12 Jezus sterft aan het kruis	26
Statie 13 Jezus wordt van het kruis genomen	28
Statie 14 Jezus wordt in het graf gelegd	30
Statie 15 Jezus is opgestaan	32

Jezus wordt ter dood veroordeeld

Ik ben bang en angstig
Geen wonder
Ik ben onschuldig
Maar schuldig bevonden

Ik zal de aarde en de rotsen laten
wenen
Misvorm de hemellichamen
Met mijn geklaag
De Godenbode zal me vergezellen
Op mijn reis in het heelal

Mijn afscheid zal een verandering zijn
En ook een begin
Het begin van de tijd
De tijd van afscheid

Wilma Helsper
Vers uit Heumen

Stafie 1 Jezus wordt ter dood veroordeeld
Pilatus vroeg: "Maakt ik jullie koning van het kruis hangen?"
De priesters antwoorden: "De keizer is onze enige koning!"
Toen gaf Pilatus Jezus hem mee, om hem aan het kruis te hangen. (Joh. 19:10-16)

Ik ben bang en angstig
Geen wonder
Ik ben onschuldig
Maar schuldig bevonden

Ik zal de aarde en de rotsen laten wenen
Misvorm de hemellichamen
Met mijn geklaag
De Godenbode zal me vergezellen
Op mijn reis in het heelal

Mijn afscheid zal een verandering zijn
En ook een begin
Het begin van de tijd
De tijd van afscheid

Wilma Helsper
Vers uit Heumen

“Pilatus vroeg: ‘Moet ik jullie koning aan het kruis hangen?’ De priesters antwoordden: ‘De keizer is onze enige koning!’ Toen gaf Pilatus Jezus aan hen mee, om hem aan het kruis te hangen.” (Joh. 19:15-16)

Zo eindigt dus de weg die Jezus is gegaan. Hij is vanuit Galilea rondgetrokken in het land van de Joden. Hij heeft daar zieken genezen. Hij heeft zijn boodschap van het nabije Rijk van God gepreekt. Die boodschap ging vaak in tegen de tradities van de leiders van het Joodse volk. Ze leverden hem daarom uit aan de bezetters van het land, de Romeinen. Want zeiden ze: het is beter dat één mens sterft dan het hele volk. Jezus wordt ter dood veroordeeld uit religieuze rivaliteit.

Een mens hoort zijn doodsvonnis. Hij weet welk afschuwelijk lijden hem wacht. Het kwam niet

onverwachts. Hij had God nog gesmeekt om hem dit te sparen. Maar hij had uiteindelijk de consequentie van zijn optreden aanvaard. Maar nu was de dood onafwendbaar.

Wat betekent dit doodsvonnis voor de mensheid? Eén van de vele slachtoffers van een totalitair regime? En wat betekent het voor mij? Leg ik me zoals bij veel juridische dwalingen erbij neer? Kom ik in opstand? Of dwingt het mij om leven en boodschap van Jezus bloedserius te nemen?

Jezus neemt het kruis op zijn schouders

- Dat de waarheid complex is en nooit eenduidig
- Dat het verhaal evenmin eenvoudig is en altijd gekleurd.
- Dat oorlog daarentegen altijd een schande is en een totale afgang.
- Dat oorlog altijd een misdaad is en altijd ten koste gaat van de onschuld.
- Dat oorlog nooit gaat over goed en kwaad maar altijd pure kwaad is.
- Dat het niet gaat over wie begon.
- Dat het niet gaat over wie moet winnen en wie moet verliezen.
- Dat oorlog altijd een zwaktebod is en totaal krankzinnig.
- Dat oorlog nooit een vergoelijking behoeft.
- Dat oorlog te allen tijde een daad tegen de natuur is.
- Dat oorlog niets te doen heeft met gezond verstand of liefde voor het vader-of moederland.
- Dat oorlog psychopathologisch is, een geestesziekte, een dodelijk virus.
- Dat oorlog alles stukmaakt en alle creativiteit ontkent.
- Dat oorlog het monster niet is dat we vrezen maar wij zelf het monster zijn dat oorlog toestaat, rechtvaardigt dan wel mogelijk maakt.

Marjolein Pieks

“Toen namen de soldaten Jezus mee. Hij droeg zelf het kruis.” (Joh. 19:16-17)

Waarom kijken we naar het lijden van deze mens? Als we mensen zien lijden, zeker als dit lijden onrechtvaardig is, dan doet dat een appèl op ons. Een emotioneel appèl: we voelen medelijden en verontwaardiging, het is naar om te zien en doet ook onze eigen adem stokken. En een moreel appèl: we willen er iets aan doen, we willen in actie komen, het goed maken, in verzet komen tegen het onrecht.

Het is nog iets anders als dit lijden lijden *voor ons* is, lijden ten bate van ons. Aan de ene kant versterkt dit de verontwaardiging en het verzet. Dat is waarom Zelensky steeds benadrukt dat de

Oekraïners vechten *vóór* iedereen in Europa, om ons tot actie te manen. Maar als iemand *vóór* jou lijdt, gebeurt er nog iets anders.

In een Tv-serie had iemand zich opgeofferd voor de hoofdpersoon door in de baan van het schot te gaan staan. De hoofdpersoon was blij dat hij nog leefde, maar ook verward, verontwaardigd haast: vanaf nu is zijn leven het leven waarvoor iemand zich opgeofferd heeft – hij moet daar iets mee, hij moet dat waar maken, zijn leven is niet meer zomaar. Wat als Jezus dit kruis draagt *vóór* ons, voor jou en mij?

Jezus valt voor de eerste keer onder het kruis

Het kruis,
soms letterlijk of nu
symbolisch
Wordt gedragen, wordt een
zware last.
Dragen we het samen of is
het deze mens die het past?
Bang voor wat komen gaat,
Meegesleurd worden door
onbekend geweld
Krijgt hoop de overhand
Zodat nieuw leven zich kan
ontplooiën?

Machteld

“Mijn God, mijn God, waarom heb u mij alleen gelaten? Hoe hard ik ook schreeuw, u redt mij niet, u blijft ver weg.” (Psalm 22:2)

De balk van het kruis is zwaar. Jezus is gewond. De geseling waaraan Pilatus hem had uitgeleverd, heeft zijn rug opengereten. De soldaten hadden hun spel met hem gespeeld. De doornenkroon drukt met scherpe naalden op en in zijn hoofd. Hij struikelt. Hij valt.

De uiterste consequentie van een ingeslagen weg is vaak zwaar. Wat met veel vastberadenheid en moed is begonnen kan de draagkracht te boven gaan. De fiere tred stukt.

Een val is onvermijdelijk.

Is er medelijden met mensen die vallen? Is er meer dan media-aandacht voor mensen die vallen in oorlogsgeweld? Is mee-lijden mogelijk en zinvol?

Statie 4: Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder
Jezus zag zijn moeder
(Luk 19:26)
moedertje, oh moeder
ik ben je kind, je zoon
zo zwaar het loslaten
maar jouw verdriet is doodgewoon

als je gelooft in liefde
zal ik er altijd zijn
want ik steeds opnieuw geboren
in het delen van brood en wijn

bij ons begon de tijd
in jou was mijn begin
zoals koren groeit in goede aarde
woonde ik bij jou in

alles komt goed, je bent niet alleen
ik zal er zijn, altijd
in de eeuwen der eeuwen
tot in oneindigheid

moedertje, oh moeder mijn
heb toch geen verdriet
ik heb mijn taak volbracht
liefdevol, iets anders is er niet

Karin Kuiper
Vers uit Heumen

Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder

moedertje, oh moeder
ik ben je kind, je zoon
zo zwaar het loslaten
maar jouw verdriet is doodgewoon

als je gelooft in liefde
zal ik er altijd zijn
word ik steeds opnieuw geboren
in het delen van brood en wijn

bij ons begon de tijd
in jou was mijn begin
zoals koren groeit in goede aarde
woonde ik bij jou in

alles komt goed, je bent niet alleen
ik zal er zijn, altijd
in de eeuwen der eeuwen
tot in oneindigheid

moedertje, oh moeder mijn

heb toch geen verdriet
ik heb mijn taak volbracht
liefdevol, iets anders is er niet

Karin Kuiper Vers uit Heumen

“Jezus zag zijn moeder.” (Joh. 19:26)

Zelfopoffering is niet erg populair hier vandaag de dag. Zelfs in de heldenverhalen die we elkaar vertellen voelt zelfopoffering vaak vreemd en niet van deze tijd. Maar er is een situatie waarin dat anders is: als een moeder vreest voor het leven van haar kind. Dan klinkt soms ook nu nog zonder gêne of terughoudendheid: ‘Ik zou er alles voor over hebben; het maakt me niet als ik er zelf voor zou moeten sterven als hem of haar dit maar niet overkomt.’

Jezus gaat de weg van het kruis en hij ontmoet zijn moeder. Wat zou er door haar heen gegaan zijn? Hij vertelt haar dat zij verder moet leven. Hij wijst naar Johannes en zegt ‘Dat is uw zoon.’ En tegen Johannes zegt hij over Maria: ‘Dat is je moeder.’ Voor hen gaat het leven door. En Jezus vraagt hen om ondanks alles dat leven te leven.

Wat of wie is het voor wie wij letterlijk alles over zouden hebben? En hoe krijgt dat een plek in het gewone leven dat we leven ondanks alles?

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen

zal ik je helpen dit kruis te dragen
want samen is zo heel veel meer
dan alleen

ik doe het gewoon

je hoeft niet te vragen

ik loop met je mee

het wordt lichter, meteen

ik hoor je, ik zie je

ik voel met je mee

een vriend en een vriend

is meer dan twee

samen!

Karin Kuiper,

Vers uit Heumen

“Onderweg kwamen ze een man tegen. Die heette Simon van Cyrene, en hij kwam net de stad in. Simon moest van de soldaten het kruis van Jezus dragen en achter hem aan lopen.” (Luc. 23:26)

Alleen de evangelist Johannes maakt melding van Jezus' moeder onder het kruis. De vermelding van de ontmoeting met haar op zijn weg naar het kruis is uitdrukking van de vanzelfsprekende verbondenheid van Jezus en Maria. De relatie met Simon van Cyrene is van andere aard. Hij wordt door de uitvoerders van het vonnis met geweld gedwongen om de zwakke Jezus te helpen.

Het toeval heeft hem naar de stoet rond Jezus gebracht. Hij was op weg naar huis. Hij hoorde niet bij de mensen die altijd op opstootjes

afkomen. Hij was ook niet bij de mensen die protesteerden. Hij was een toevallige voorbijganger.

Simon van Cyrene heeft zich niet zelf aangeboden. Hij zal, net als velen van ons, geweten hebben hoe gevaarlijk het is om je te mengen in roerige mensenmassa. Het is een teken van moed en solidariteit wanneer je toch bereid bent te helpen. Zelfs als je niet weet aan wie je hulp biedt. Zou ik dat doen?

Veronica droogt het gezicht van Jezus af

Stilstaan

Laten we stilstaan
Denken aan Veronica
Vriendin in zijn laatste uur

Liefdevol wist zij
Zweet en bloed
Toont zo zijn ware gelaat

De linnen doek weerspiegelt
zijn lijden en haar liefde
voor de eeuwigheid bewaard

In het uur van de dood
Kennen wij onze vrienden

Laten we elkaar nabij blijven
Bij leven en laatste halteplaats.

Trudy Thoosen
Vers uit Heumen

“Toen ik geboren werd, vingen uw handen mij op. Al voor mijn geboorte was u mijn God.” (Psalm 22:11)

Ik ben alweer vergeten hoe ze nu echt heette, deze vrouw die Jezus gezicht afdroogt. Ze is bekend geworden onder de naam Veronica, ‘ware afbeelding’ betekent dat letterlijk. Door Veronica zouden we weten dat Jezus een forse neus en golvend haar had en zijn wenkbrauwen elkaar raakten - de ware afbeelding.

Maar belangrijker nog dan zulke uiterlijkheden is dat Jezus zelf de ware afbeelding is, de ware afbeelding van God. Geen machtige koning of CEO, maar een lijdende knecht of iemand van de gele hesjes. Als *hij* het ware beeld van God is,

wat hebben we dan aan zo’n God? Hij kan de oorlog niet stoppen, corona niet de wereld uit helpen. Wat kan deze gebroken man voor ons doen?

Hij vraagt niet ‘En ik dan?’ Hij doet ons voor te leven voor anderen. En hij doet het ons áán te leven voor anderen. Als ons leven een leven is waar God zelf bloed, zweet en tranen voor gegeven heeft, wat kunnen wij dan anders dan ons leven ook niet zomaar en doelloos te laten zijn?

Statie 7 Jezus valt voor de derde maal
"Loof mij dan nu niet alleen! Want ik ben in nood, en er is niemand die mij helpt."
(Ps 22:1)

Na alles wat mij is aangedaan
het geselen tot bloedens toe
de bespottingen en die kroon
met doornen als spijkers in mijn hoofd
Het bloed gutst mij langs het aangezicht
mijn hersens zijn beneveld
draag mijn eigen kruis

Verzwakt sleep ik mij voort
over de stoffige wegen, mensen vergapen zich
aan mijn ellende waar ze mij een week eerder
nog toejuichten met palmtakken

Dan plotseling ik val neer,
weet even niets meer
Deze keer zijn er nog behulpzame handen
Men helpt mij overeind en legt het kruis
weer op mijn rug

Er is geen weg terug

Irene Hagemans

Jezus valt voor de tweede keer onder het kruis

Na alles wat mij is aangedaan
het geselen tot bloedens toe
de bespottingen en dan die kroon
met doornen als spijkers in mijn hoofd
Het bloed gutst mij langs het aangezicht
mijn hersens zijn beneveld
draag mijn eigen kruis
Verzwakt sleep ik mij voort
over de stoffige wegen, mensen vergapen zich
aan mijn ellende waar ze mij een week eerder
nog toejuichten met palmtakken

Dan plotseling ik val neer,
weet even niets meer
Deze keer zijn er nog behulpzame handen
Men helpt mij overeind en legt het kruis
weer op mijn rug,
er is geen weg terug

Irene Hagemans
Vers uit Heumen

“Laat mij dan nu niet alleen! Want ik ben in nood, en er is niemand die mij helpt.”
(Psalm 22:12)

Geen van de passieverhalen in de evangeliën vermeldt de keren dat Jezus valt onder het kruis. Zelfs niet dát hij valt. Christenen hebben door de eeuwen heen de weg van Jezus met zijn kruis gevolgd. Zij gedenken dan ook zijn moeite om het schandelijk kruis te dragen. Voor de tweede keer is het kruis te zwaar. De hulp van Simon is niet toereikend.

Jezus heeft in zijn optreden zieken geholpen weer op te staan. Hij bracht hun de blijde boodschap van redding. Hij heeft zijn volgelingen en leerlingen gevraagd alles op te

geven en hem na te volgen. Nu is hij zelf aangewezen op hulp.

Jezus toont hier zijn zwakte. De werkelijkheid kan neerdrukkend zijn en alle kracht te niet doen. Het leven kent dieptepunten. Je kunt er psychisch onderdoor gaan. Waar vind ik kracht om weer op te staan? Hoe kan ik toch blijven geloven in de man onder het kruis?

Statie B. Jezus troost de weneude vrouwen

Een grote groep mensen liep achter Jezus aan. Er waren ook vrouwen die verdrietig waren en om Jezus huilden. Maar Jezus draaide zich naar hen om en zei: "vrouwen van Jeruzalem, huil niet om mi!" (Luk 23:27-28)

Gun me deze pijn. Geef mijn lijden vleugels.
Geef mijn lichaam open armen.

Ik sterf niet voor een ander
Ik sterf niet voor jou
Ik sterf slechts voor de dood

De dood, de enige die mij ziet zoals ik werkelijk ben.
De dood die mijn afgescheidenheid weerlegt
De dood die zonder oordeel of verwachting
me de vrede gunt van het universum

Gun me de dood. Deze dood.
Geef mijn dood
de wederopstanding van het besef
dat geen ziel ooit redding behoeft

Geef mijn ziel in eeuwige adem
kus me, er is geen schuld
alle dood heeft lief
wat het lichaam belijdt

Marjolein Pieks

Jezus troost de huilende vrouwen

Gun me deze pijn. Geef mijn lijden vleugels.
Geef mijn lichaam open armen.

Ik sterf niet voor een ander
Ik sterf niet voor jou
Ik sterf slechts voor de dood

De dood, de enige die mij ziet zoals ik werkelijk ben.
De dood die mijn afgescheidenheid weerlegt
De dood die zonder oordeel of verwachting
me de vrede gunt van het universum

Gun me de dood. Deze dood.
Geef mijn dood
de wederopstanding van het besef
dat geen ziel ooit redding behoeft

Geef mijn ziel in eeuwige adem
kus me, er is geen schuld
alle dood heeft lief
wat het lichaam belijdt

Marjolein Pieks

“Een grote groep mensen liep achter Jezus aan. Er waren ook vrouwen bij die verdrietig waren en om Jezus huilden. Maar Jezus draaide zich naar hen om en zei: ‘Vrouwen van Jeruzalem, huil niet om mij.’” (Luc. 23:27-28)

De vrouwen van Jeruzalem - de pijn en het lijden van Jezus dat raakt hen diep, als ze deze arme man hier zo voort zien strompelen laten ze hun tranen de vrije loop. Maar Jezus zegt: ‘Huil niet om mij. Huil liever om jezelf en je kinderen.’

Het kan een vlucht zijn te huilen om een ander, te huilen om een buurvrouw, een bekende Nederlander of een personage in een film. Je huilt om een ander om niet te hoeven denken aan jezelf en de mensen in je eigen leven. Je leidt je eigen aandacht af van waar het bij jouzelf om gaat, en het laat je je nog goed voelen ook

omdat je zo begaan bent met anderen. ‘Huil liever om jezelf.’

Als dit lijden voor *mij* is, wat moet ik dan wel niet gedaan hebben om dit te verdienen? Had ik hem dit kunnen besparen? Is het mijn fout? De pijn, het verdriet, het lijden dat we hier zien - waar waren wij?

Jezus valt voor de derde
keer onder het kruis

O mijn geliefde
Wat hebben ze je aangedaan
je bloedende gelaat
Je vele wonden, je blote voeten
Natuurlijk houd je die zware taak
niet vol
Je valt, en ik mag je niet helpen
Men houdt me tegen
Ik sta machteloos aan de kant
Hopelijk kunnen mijn liefdesstralen
je nog bereiken

Irene Hagemans
Vers uit Heumen

“Ik voel me als water dat wegstroomt. Mijn lichaam valt uit elkaar, mijn hart klopt haast niet meer. Mijn kracht is weg.” (Psalm 22:15-16)

Drie is in verhalen en zegswijzen een heilig getal. Driemaal betekent hevigheid, intensiteit, onvermijdelijkheid. Driemaal is volgens het passieverhaal Jezus bezweken onder het kruis. In het zicht van het einde van deze rampzalige tocht.

De verlatenheid, het gemis aan steun, zelfs de spot van zijn vervolgers, dat herinnert aan de woorden van de psalmist: Ik ben een worm en geen mens, door iedereen versmaad, bij het volk veracht.

Waarom deze vernedering, deze onmacht? Is het vanwege de zwaarte van onze zonden die hij voor ons gedragen heeft? Is dat de verklaring voor zijn lijden? Heb ik bijgedragen aan dat nauwelijks te torsen lijden? Ben ik ook verantwoordelijk voor zijn val?

Statie 10. Jezus wordt van zijn kleding beroofd.

Vier soldaten hadden Jezus aan het kruis gehangen. Ze hadden hem zijn kleren afgenomen, en die verdeelden ze nu onder elkaar.
(Joh 19:23)

Daar sta je, ontdaan van je bekleedselen
Van je waardigheid, eenzaam tussen vijandigheid.
Geen mens die helpt, die je moreel steunt,
Alleen de vijand die je uitkleedt tot op de grond.

Het kruis is de smart die jou/ het volk overkomt
Soldaten overal, meedogenloos aanwezig
De ratio is weg, hoe moet het verder
Als vrienden ook de ogen sluiten.

Machteld

Jezus wordt van zijn kleren
berooft

Daar sta je, ontdaan van je
beksleedselen
Van je waardigheid, eenzaam tussen
de vijand.
Niemand die je helpt, die je moreel
steunt,
Alleen de vijand die je uitkleedt tot op
de grond.

Het kruis is de smart die jou / het volk
overkomt
Soldaten overal, meedogenloos
aanwezig
De ratio is weg, hoe moet het verder
Als vrienden ook de ogen sluiten.

Machteld

“Vier soldaten hadden Jezus aan het kruis gehangen. Ze hadden hem zijn kleren afgenomen, en die verdeelden ze nu onder elkaar.” (Joh. 19:23)

Wat is van ons? Gemene soldaten proberen een slaatje te slaan uit de situatie, even een graantje meepikken waar dat kan. Vaak doen wij ook zo, of misschien ook niet, maar wat deze half ontkleedde Jezus ons vooral laat zien is dat niks van ons is. Onze spullen niet, onze lichamelijke en geestelijke vermogens niet, onze positie en relaties niet...

Als je beseft dat alles je op elk moment afgepakt kan worden, wat blijft er dan over? Afgelopen zondag nog riepen de mensen ‘Hosanna!’ voor Jezus, nu is weg zijn status, weg zijn vrienden, weg zijn kleren, en over niet al te lange tijd weg

zijn leven - voor ons.

Gemene soldaten kunnen je kleren roven, maar Jezus hier berooft ons van nog veel meer: zelfs als we nog hebben wat we hebben, dan verandert de waarde en de betekenis ervan, als we zien wat Jezus voor ons opgeeft. Hem ging het uiteindelijk niet om die dingen, zouden wij hem dan geen onrecht aandoen door wel onszelf te zoeken in wat we hebben? Waarom zouden wij wel hebben, wat Jezus omwille van ons niet heeft?

Jezus wordt aan het kruis genageld

Gun me deze pijn. Geef mijn lijden vleugels.
Geef mijn lichaam open armen.

Ik sterf niet voor een ander
Ik sterf niet voor jou
Ik sterf slechts voor de dood

De dood, de enige die mij ziet zoals ik
werkelijk ben.
De dood die mijn afgescheidenheid weerlegt
De dood die zonder oordeel of verwachting
me de vrede gunt van het universum

Gun me de dood. Deze dood.
Geef mijn dood
de wederopstanding van het besef
dat geen ziel ooit redding behoeft

Geef mijn ziel je eeuwige adem
kus me, er is geen schuld
alle dood heeft lief
wat het lichaam belijdt

Marjolein Pieks

“Op die plaats hingen de soldaten Jezus aan het kruis.” (Joh. 19:18)

De kruisdood was een van de wreedste executies die de Romeinen toepasten. Alleen voor de meest verworpene, de meest rechteloze werd de kruisiging gebruikt, niet voor de Romeinse burger. De dood was niet het enige doel van deze strafoplegging. Ingrijpender nog was de uiterste schande en de ultieme vergetelheid, de uitwissing van de gekruisigde uit de herinnering van mensen.

In de geschiedenis van de mensheid is deze uiterste vorm van vernietiging van een mensenleven niet zeldzaam. Jezus onderging het lot van veel mensen. De gruwelijke dood van

Jezus, voor aller ogen als misdadiger vastgenageld en hangend aan een paal, was bedoeld om zijn boodschap van het vredesrijk van God voorgoed in diskrediet te brengen.

Jezus' tegenstanders zijn daarin niet geslaagd. Het kruis is symbool van het Christendom geworden. Heel vanzelfsprekend. Hoe vanzelfsprekend? Heeft de opstanding, de verrijzenis, de gruwelijkheid van het kruis kunnen uitwissen? Hoort het kruis niet ook bij het treden in het voetspoor van Jezus? Is het kruis te vermijden?

Jezus sterft aan het kruis

*"Suffering, my love,
transcends the body into
ether and black holes. Don't
worry. I'll be fine.
You didn't lose anyone or
anything. It's just me. I am
nobody for I haven't got a
body. I never did."*

Marjolein Pieks

“Jezus zei: ‘Mijn werk is klaar.’ Toen boog hij zijn hoofd en stierf.” (Joh. 19:30)

‘Mijn werk is klaar.’ Wat is dat werk van Jezus dat klaar is? Hij hangt daar heel alleen aan het kruis en geeft de geest. Gaat het verhaal over kruis en opstanding over de kans op een nieuw begin? Is het een aanmoediging, laten zien dat er vreselijke dingen kunnen gebeuren in een mensenleven, maar dat er altijd een verse start mogelijk is?

Dat is het, maar het is nog meer. Het laat niet alleen zien dat er de kans is op een nieuw begin, maar het werk is klaar, dit *is* het nieuwe begin, deze dood hier aan dit kruis en de opstanding die erop volgt. Dit is het nieuwe begin, ook voor

ons. Dit verandert ons leven.

Jezus accepteerde de complete nederlaag, kruisiging en dood, en liet alles over aan de wil van de Vader. Zelfs de hoop op een redding en eerherstel op het laatste moment kwam niet uit. Hij ging dood. Als we dat op ons in laten werken, gaat hier ook voor ons iets dood: de hoop op compensatie, beloning, dat de zachte krachten zullen winnen aan het eind. Dat is niet zo. Zo komt er ruimte voor een andere, diepere hoop, een echt nieuw begin.

Jezus wordt van het kruis
genomen

Nu rest alleen
De lege huls, een lichaam
Zijn ziel, zijn geest zocht reeds
zijn weg
Hier is het waar ik hem in leg
De lijfelijke resten
Vergaan tot stof
In uitgegraven aarde
Dit handelen heeft
Alleen nog voor geliefden enige
waarde

Vaarwel mijn lief
Je deed ertoe
Je bracht mij aan het denken
Ik had je nog zo heel veel jaar
Een ander leven willen schenken

Machteld

“Josef vroeg aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mee mocht nemen. Pilatus vond dat goed. Toen nam Josef het lichaam mee.” (Joh. 19:38)

Jezus wordt door enkelen van zijn volgelingen van het kruis afgenomen. Normaal bleven gekruisigden zolang aan het kruis hangen tot vogels en honden het lijk tot geraamte hadden afgekloven. Hem werd deze schande bespaard. Zijn verhalen, zijn boodschap, zijn optreden zijn niet uitgewist. Zijn leerlingen hebben hem niet verlaten. Ze hebben hem in een graf gelegd.

Daarvóór hebben ze hem volgens vrome traditie in de schoot van zijn moeder gelegd. De piëta is voorbeeld geworden van het eindeloze verdriet

van een moeder voor het verlies van haar zoon.

De volgelingen en leerlingen van Jezus zijn niet bij dit verdriet blijven stilstaan. Het ongedachte en onverwachte einde van hun meester heeft hen niet definitief verslagen. Jezus' vertrouwen in zijn Vader, uitgesproken in de hof van Olijven en op het kruis heeft hun geloof gesterkt dat het kruis niet het einde is.

Is zo'n geloof op te brengen? Kan ik over de dood heen kijken?

Statie 14 Jezus wordt naar het graf gedragen
Er was een tuin vlak bij de plaats waar Jezus was gestorven. En in die tuin was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. Door legden ze Jezus neer. (Joh 19: 41-42)

Vrienden!
de aarde draagt
onze vruchten
jullie handen
mijn woorden

Vrienden!
het is tijd
om
lief te hebben

het vlees
in onze wonden
draagt woorden
van heling

de liefde draagt
sporen
van deling

Vrienden!
het lichaam is
een doorgang

het lijden
een poort

Marjolein Piek

Jezus wordt in het graf gelegd

Vrienden!

de aarde draagt
onze vruchten
jullie handen
mijn woorden

Vrienden!
het is tijd
om
lief te hebben

het vlees
in onze wonden
draagt woorden
van heling

de liefde draagt
sporen
van deling

Vrienden!
het lichaam is
een doorgang

het lijden
een poort

Marjolein Piek

“Er was een tuin vlak bij de plaats waar Jezus was gestorven. En in die tuin was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. Daar legden ze Jezus neer.”
(Joh. 19:41-42)

Afscheid nemen doet pijn. Accepteren dat dit leven er niet meer is, dat deze mens zijn leven heeft geleefd. Nu is het definitief. De oude, vage hoop van ‘Zal er niet toch nog een wonder gebeuren?’ heeft afgedaan. Zoals je wacht bij een begrafenis tot de kist gezakt is, soms zelfs er nog een schepje zand op gooit, zo wordt Jezus hier werktuigelijk in het graf gelegd.

Hij wilde alles voor ons doen; hij heeft nu definitief echt alles voor ons gedaan. Meer is niet mogelijk. ‘Het grootste bewijs van liefde is

dat iemand wil sterven,’ zei Jezus en dat heeft hij gedaan.

Een teken van liefde hoort ons blij te maken en dit teken van liefde doet dat ook, maar het laat ons ook verward achter, verontwaardigd haast: was dit nu nodig? Waarom?! Hoe kunnen wij hier nu mee verder? Nu is ons leven met een prijs gekocht, met de hoogste prijs gekocht, is het dat waard? Hoe kan het dit ooit waard zijn? Jezus, laat ons niet alleen achter!

Jezus is opgestaan

Hier sta ik dan
Het voelt wat vreemd
Maar ook heel vertrouwd
De tijd van rusten is voorbij

Pijn voel ik niet meer
Ik ga door
Daar waar ik gebleven ben

Het was een lange reis
Lange dagen en nachten
De bevrijding is gekomen
Alles gaat uiteindelijk voorbij

Want zeg nu zelf
Wat is een zin zonder laatste woord
Een landschap zonder horizon
Een woord zonder laatste letter
Een vader zonder zoon

Wilma Helsper
Vers uit Heumen

“De engelen zeiden: ‘Waarom zoeken jullie een levende man in een graf? Jezus is hier niet. Hij is opgestaan uit de dood.’” (Luc. 24:6)

Jezus' dood aan het kruis lijkt een definitief einde van zijn levenswerk. Zijn dood lijkt het teken dat God hem heeft verlaten. Zijn boodschap van het aanbreken van Gods rijk van vrede en gerechtigheid zou daardoor alle geloofwaardigheid hebben verloren. De grote steen die voor zijn graf is gerold, lijkt elke hoop uit te sluiten.

Datzelfde graf blijkt na drie dagen leeg te zijn. Jezus leeft. Hij is niet door God verlaten. God heeft hem en zijn boodschap niet in de steek

gelaten. Jezus is opgestaan uit het graf en aan de leerlingen verschenen. Zijn boodschap blijft van kracht. De leerlingen dragen die uit.

Na de lijdensweek kunnen we bij het schilderij van de opgestane Jezus stil staan. Hij heeft de dood en alle tegenstand tegen zijn boodschap overwonnen. Het Christendom heeft de opdracht na het duister van geweld en oorlog het licht en de vrede van Pasen voor te leven. Doen we dat?